

ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΠΟΥ «ΑΠΟΚΑΛΥΨΕ» ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ

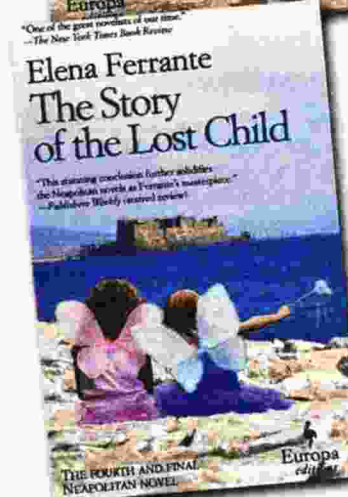
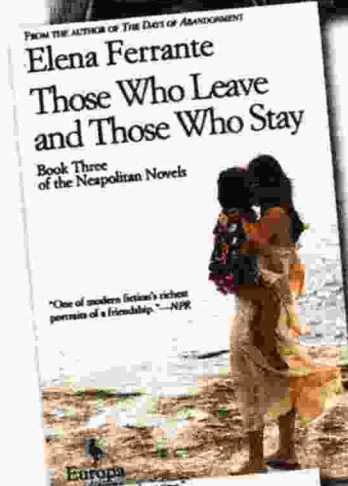
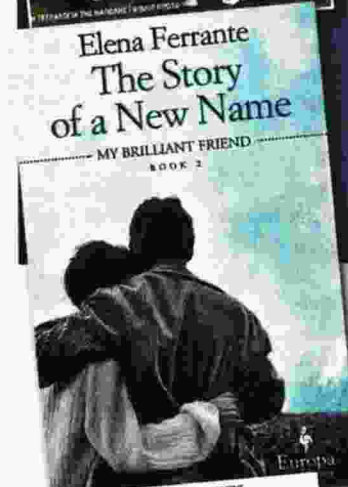
«**Σ**οβαρά; Ποιον αφορά το άρθρο του New York Review of Books για την Ελενα Φεράντε; Τι είδους άνθρωποι συμφωνούν με αυτά τα σκατά και νοιάζονται να τα μάθουν;».

Αυτή η οργισμένη ανάρτηση στο facebook του Τζαμαϊκανού συγγραφέα Μάρλον Τζέιμς, μόλις πέρυσι βραβευμένου με Man Booker για το «A Brief History of Seven Killings», τα λέει όλα. Δεν πρέπει να έχει παρά ελάχιστους συμμάχους ο Ιταλός δημοσιογράφος Κλάουντιο Γκάτι, που «αποκάλυψε» δήθεν την πραγματική ταυτότητα της περίφημης Ιταλίδας συγγραφέα, που από το 1992, που έβγαλε το πρώτο της βιβλίο, επιμένει με πείσμα να κρύβεται πίσω από το ψευδώνυμο Ελενα Φεράντε.

Το λαβράκι του Γκάτι, που δημοσιεύτηκε ταυτόχρονα την Κυριακή σε ένα πολύ έγκυρο και σοβαρό λογοτεχνικό περιοδικό, το New York Review of Books, και στην ιταλική καθημερινή οικονομική εφημερίδα Il Sole 24 Ore, ιδιοκτησίας της Ενωσης Ιταλών Βιομηχάνων, προκάλεσε μέγα θόρυβο και σκάνδαλο. Πόσο μάλλον που ο Γκάτι δεν στηρίχτηκε σε τίποτα «λογοτεχνικά» ίχνη, στα βιβλία και τις συνεντεύξεις της Φεράντε, για παράδειγμα, αλλά έκανε φύλλο και φτερό φορολογικές δηλώσεις και περιουσιακά στοιχεία (εντυπωσιακά ακίνητα) της Γερμανίδας μεταφράστριας Ανίτα Ράγια, που ζει στη Ρώμη, και του συζύγου της συγγραφέα Ντομένικο Σταρνόνε. Ο Ιταλός Σέρλοκ Χολμς έσπασε την ιστορία του βασισμένος στον ξαφνικό πλουτισμό του ζεύγους, που οφείλεται σε πληρωμές από τον εκδοτικό οίκο της Φεράντε τα τελευταία, κυρίως, χρόνια, που χάρη στην περίφημη «Τετραλογία της Νάπολης» έχει γίνει παγκόσμιο λογοτεχνικό φαινόμενο. Μπορεί να 'χει και δίκιο. Μπορεί όντως η Ανίτα Ράγια να έχει γράψει τα αριστουργήματα της Φεράντε. Και λοιπόν; Δεν έχει δικαίωμα ένας συγγραφέας να επιλέγει την ανωνυμία;

Τα κοσμικά επίθετα με τα οποία στολίζουν τον Κλάουντιο Γκάτι γνωστοί συγγραφείς και αρθρογράφοι δεν έχουν τέλος. «Ελεεινός» και «ψωνισμένος», «ένας πλίθιος που κώνεται και ψάχνει στα σκουπίδια»... Ακόμα και φεμινιστικές σημαίες σηκώθηκαν εναντίον ενός εξουσιαστικού αρσενικού, που παραβίασε τον κόσμο μιας συγγραφέα, η οποία με τόση δύναμη περιγράφει την καταπίεση των γυναικών στην ανδροκρατική μεταπολεμική Νάπολη. Εδωσε, άλλωστε, κι αυτός αρκετές συνεντεύξεις, στις οποίες έκανε τα πράγματα ακόμα χειρότερα. Εριξε την ευθύ-

Κάτω τα χέρια από την Ελενα Φεράντε

Ανίτα Ράγια, η υποτιθέμενη γυναίκα πίσω από το ψευδώνυμο «Φεράντε»

νη για τις αποκάλυψεις του στην ίδια τη Φεράντε! Το γεγονός ότι στις κατά καιρούς συνεντεύξεις της (γραπτές, βεβαίως), αλλά και σε ένα αυτοβιογραφικό κείμενό της, είχε δώσει κάποια «στοιχεία» για την οικογένειά της, κάνει τον Γκάτι να επιμένει ότι η συγγραφέας «είχε παραιτηθεί από το δικαίωμα να εξαφανίζεται πίσω από τα βιβλία της και να παραμένει άγνωστη».

Μέσα στον χαμό έγινε και λογοτεχνική πολεμική σύρραξη. Ο Στιγκ Αμπελ, ο διευθυντής της βρετανικής λογοτεχνικής επιθεώρησης Times Literary Supplement, τα 'ριξε χοντρά στον μεγάλο ανταγωνιστή του, το New York Review of Books.

«Εάν ο Γκάτι ερχόταν σε μας, θα είχαμε δημοσιεύσει το άρθρο του;», έθεσε το ερώτημα. Και απάντησε: «Πιστεύω πως όχι. Φυσικά και θα μπαίναμε στον πειρασμό. Μια λύση σε ένα αυθεντικό λογοτεχνικό γρίφο δεν είναι κάτι που εμφανίζεται συχνά. Θα έκανε τον κόσμο να μιλά για το TLS, θα τον έφερνε στο σάιτ μας. Αλλά, γράφω αυτές τις γραμμές τριγυρισμένος από ανθρώπους που έχουν αφιερώσει τις ζωές τους στον κόσμο των βιβλίων και των συγγραφέων, γιατί πιστεύουν ότι είναι κάτι σημαντικό και πολιτισμένο. Θα είχαμε συζητήσει για το άρθρο

του Γκάτι και θα είχαμε αναρωτηθεί: Ωφελεί σε κάτι τη Φεράντε; Ωφελεί το TLS; Ωφελεί τον κόσμο; Και η ηχηρή απάντηση θα ήταν, «ελάχιστα».

Και συνέχισε ο διευθυντής του TLS: «Επανελημένα και κατηγορηματικά η Φεράντε έχει απαιτήσει να μείνει κρυφή η ταυτότητά της. Είχε, για παράδειγμα, δηλώσει στην "Γκάρντιαν" την επιθυμία της "να απομακρύνει τον εαυτό της από κάθε μορφή κοινωνικής πίεσης και υποχρέωσης, να μη νιώθει δεσμευμένη σε οτιδήποτε μπορούσε να γίνει η δημόσια εικόνα της και να αφοσιωθεί αποκλειστικά και με απόλυτη ελευθερία στο γράψιμο". Ετσι, λοιπόν, υπάρχουν καλλιτεχνικοί λόγοι για την ανωνυμία της. Θα ήταν αποκρουστικό, αλλά και μεγάλη ήττα αν μια εφημερίδα σαν τη δική μας, που βασικός της σκοπός είναι η υπεράσπιση του ουμανισμού, αγνοούσε την ξεκάθαρα εκφρασμένη θέληση της συγγραφέα».

Εξυπακούεται ότι η ίδια η Ανίτα Ράγια δεν έκανε καμία απολύτως δήλωση. Εμεινε ο εκδοτικός οίκος της Φεράντε να φωνάζει «πάψτε να την πολιορκείτε». Εμεινε το παλιό, γνωστό σπορ «το κυνήγι του συγγραφέα», που κατά καιρούς έχει ταλαιπωρήσει κάτι αμετανόητους ερμηίτες σαν τους μεγάλους Τζ. Ντ. Σάλιντζερ και Τόμας Πίντσον.

ΕΠΙΜ. Β.ΓΕΩΡΓ.